

NOWY CZAS

KATOWICE
UL. MIELECKIEGO 8
TELEFON 29-48

10 Gr

REPREZENTACJE:
Bielsko, Kolejowa 11, tel. 26-98
Sosnowiec, Będzińska 12, tel. 6-48
Cieszyn, Błpoka 28. Rybnik
Mikajka Koja 8. Tarn. Góry.
Lubliniec

Szał redukcji na Śląsku

Obłędna polityka baronów przemysłu

Jak już obszernie donosiliśmy, wszystkie niemal przedsiębiorstwa górnicze na Śląsku wystąpiły ostatecznie z wnioskami o zezwolenie na masowe redukcje robotników. Nie pozostała również w tyle spółka akcyjna Godula.

Wczoraj odbyła się u komisarza demobilizacyjnego konferencja w sprawie wniosku o zezwolenie na redukcję przeszło tysiąca robotników, pracujących w szybach „Gothard”, „Pawel” i „Litandra”.

Na wniosek sekretarzy związkowych którzy podnieśli wszystkie wysuwane już przez nas argumenty, zbijające uzasadnienie dyrekcji kopalni, komisarz demobilizacyjny wstrzymał się od wydania decyzji do czasu dokładniejszego zbadania tej sprawy i zapoznania się z sytuacją kopalni na miejscu.

★

Również w dniu wczorajszym rozpatrywany był przez komisarza demobilizacyjnego wniosek zakła-

dów Schaffgotscha o zezwolenie na zwolnienie 50 robotników zajętych w koksowni Gothard w Orzegowie.

W tym wypadku decyzja nie została wydana, zostanie ona powzięta dopiero po zapoznaniu się z sytuacją i warunkami wspomnianej koksowni na miejscu.

Dyrekcja twierdzi, że do zwolnienia tych robotników zmuszona jest z powodu braku zamówień.

★

W związku z masowymi redukcjami w kopalniach Gieschego, który to wniosek rozpatrywany był przez komisarza demobilizacyjnego na konferencji w dniu 3 b. m. zwolniono zostało na dzisiejszą sobotę na godz. 14-tą do cechowni szybu „Richthofen” w Janowie wspólne zebranie załóg wszystkich kopalni węgla tego koncernu.

Tematem dzisiejszego zebrania, które zapowiada się bardzo burzliwie, będzie sprawa zapowiedzianych redukcji przy czym spodziewane jest powzięcie zdecydowanych uchwał.

Pozatem ma być również uchwalony ostry protest przeciwko obłędnej polityce konwencji węglowej, godzącej w byt tysięcy rodzin i be-

dając wybitnie szkodliwą dla państwa i społeczeństwa.

Wznowienie stosunków z Litwą Mały ruch graniczny

W połowie marca r. b. ma być wznowiony t. zw. mały ruch graniczny między Polską i Litwą.

Odpowiednie konferencje między przedstawicielami obu stron rozpoczęła się w tej sprawie w początkach przyszedłego miesiąca. Z uwagi na to, że otwarcie granicy dla rolników pociąga za sobą dużo for-

Dziś wyrok w procesie „Centrolewu”

Po przemówieniach oskarżycieli publicznych. Sad apelacyjny warszawski, rozpatrzywszy sprawę Centrolewu, zapowiedział ogłoszenie wyroku na sobotę — godz. 3 popoł.

malności i zabiera wiele czasu, ruch graniczny ma być kontrolowany na kilkunastu odcinkach jednocześnie.

Miara, jak wielkie znaczenie dla ludności z obu stron ma t. zw. mały ruch graniczny, są suche cyfry. W sezonie ubiegłym, korzystając z małego ruchu granicznego, granicę przekroczyło przeszło 146.000 osób.

Olbrzymi meteor spadł w okolicy Wilkomierza

KRÓLEWIEC, 10.2. — Olbrzymi meteor z ognistym ogonem w kształcie komety, który widziany był w wielu częściach prowincji, według doniesień z Kowna, spadł w okolicy Wilkomierza.

W promieniu jednego kilometra znaleziono dotąd 7 odłamków meteora, z których największy waży

7.200 gramów, najmniejszy zaś 50 gramów.

Przy spadaniu meteoru powstało tak silne ciśnienie powietrza, że w promieniu 5-ciu kilometrowym wyleciały wszystkie szyby.

Dwie osoby znajdujące się w pobliżu miejsca wypadku zostały ogluszone i dopiero po jakimś czasie przyszły do siebie.

Smierć rębacza pod zwałami węgla

W ubiegły czwartek o godz. 21.30 wieczorem miał miejsce nieszczęśliwy wypadek na kopalni „Laura” w Siemianowicach.

Wskutek t. zw. tapnięcia chodnika walące się masy węgla przysgnioły swoim ciężarem rębacza, 46-letniego Hermana Grubera z Siemianowic (Polna 2), który w kilka chwil po wydobyciu go z pod gruzów zmarł.

Gruber osierocił żonę i troje dzieci.

o:

„Krasin” z pomocą

RYGA, 10.2. — Od kilku dni w Leningradzie trwają energiczne i nerwowe przygotowania do wielkiej wyprawy ratowniczej w Arktyce.

Łamacz lodu „Krasin” wa wyruszyć w ciągu najbliższych dni na ocean Północny, w okolice Nowej Ziemi, skąd dwa okręty „Tajmyr” i „Sowiet”, wysłane w celu przygotowania bazy ekspedycji meteorologicznej nadały sygnały „SO3”.

Sytuacja obydwu okrętów jest rozpaczliwa.

Sowiecka marynarka arktyczna ostatnio coraz częściej ponosi straty. Przed kilku dniami wróciła komisja, która na lodołamaczu „Lenin” badała możliwość uratowania wielkiego statku „Matygin”. Komisja stwierdziła, że awaria „Matygina” należy do szeregu ciężkich, wobec czego ten okręt — lodołamacz został rzucony na pastwę losu.

Ostrzelywanie zbuntowanej załogi Holendrzy odzyskali swój korażownik

HAGA, 10.2. Pościg za zbuntowanym korażownikiem „De zeven Provincien” zakończony został zlikwidowaniem buntu.

Wrzenie wśród wojennej floty holenderskiej, wywołane obniżką żołdu, doprowadziło do jawnego buntu marynarzy-malańczyków na okręcie „De zeven Provincien”, znajdującym się w porcie archipelagu Malajskiego Oleleh.

Załoga, uwięziwszy pod pokładem znajdujących się na statku Europejczyków.

wyplłynęła na pełne morze.

W ślad za zrewoltowanymi ma-

rynarzami wyruszyły w pościg trzy kontrtorpedowce.

Goniwca trwała dość długo, lecz wreszcie eskadrze udało się dogonić

zbiegów. Dowódca wysłał przez radio rozkaz poddania się w przeciągu 10 minut. Zbuntowani marynarze gotowi byli uczynić to po uwzględnieniu wysuniętych przez siebie warunków.

W odpowiedzi dowódca eskadry dał rozkaz

bombardowania statku z samolotu. Bomba rzucona na pokład wzniciła pożar. Kiedy i to

jeszcze nie poskutkowało, kontrtorpedowiec „Kindiani” rozpoczął ostrzeliwać korażownik. Zbuntowani marynarze odpowiedzieli również ogniem.

Po pewnym czasie nierównej walki, „De zeven Provincien” wobec przeważających sił i pożaru na pokładzie, poddał się.

Na korażowniku jest 18 zabitych i 25 rannych.

Według nadchodzących wiadomości w wielu miejscowościach Indyi Holenderskich, ludność miejscowa w związku z buntem malańczyków-marynarzy urządza manifestacje dla zaznaczenia swej lojalności wobec władz holenderskich.

Jak kraża słuchw. załoga „De zeven Provincien” zamierzała korażownik zamienić na okręt korsarski.

Tępienie komunizmu w Niemczech

PARYŻ, 10.2. Korespondent berliński „Petit Journal” uzyskał wywiad z przywódcą hitlerowskich oddziałów szturmowych w Berlinie i prowincji brandenburskiej, hr. Helldorfem, który oświadczył, że partia komunistyczna będzie w Niemczech zakazana.

Pałki hulają w Uniwersytecie Czas położyć temu kres!

Pałkarskie napady studentów pewnego odłamu na kolegów innych przekonań politycznych nie ustają na uniwersytecie warszawskim.

Wczoraj, o g. 12 w poł. miał miejsce nowy napad na członków Pol. Związku Młodzieży Demokratycznej, rozdających przy branie uniwersytetu ulotki, w sprawie wyborów do Bratniej Pomocy, mających nastąpić w dn. 26 b. m.

Pałkarze, pod wodzą „bojówkarczy” Leona Chodkiewicza (studenta Politechniki, karanego za zajęcia antyżydowskie) i Rościszewskiego, usuniętego z uniwersytetu

za awantury, pobili ciężko kilku członków Młodzieży Demokratycznej, niszcząc przytem ulotki.

Bardzo ciężkich obrażeń doznał członek P. Z. M. D. p. Bohdan Ostromecki. Koledzy wnieśli go do pobliskiego ambulatorium szpitala św. Ducha, gdzie lekarze opatrzyli rany, stwierdzając nadwyżężenie oka i złamania nasady nosa. wskutek uderzenia kastetem.

Gdy na widok bójki nadbiegło kilku policjantów, pałkarze najsposkojniej przeszli brame uniwersytetu i znajdując się już na dziedzińcu drwili z policjantami.

Zastanówmy się trochę...

Kolej w Polsce nie powinna być luksusem

Koleje są zadrogie. To trzeba wyraźnie stwierdzić...

Ba! Koleje są dziś — przy zmienionych od kilku lat warunkach życiowych olbrzymiej wielkości obywateli, a niezmienniej taryfie — luksusem.

Twierdzenie to nie wymaga dowodzenia, gdyż zdają sobie z tego sprawę wszyscy, — sądzą — włącznie z ministerstwem komunikacji.

Nie będziemy się tu rozpisywać o takich przykładach, że rodzina pracownicza nie może wyjechać na urlop, gdyż koszty kolei pochłonęłyby wszystkie fundusze, przeznaczone na odpoczynek.

Drożyzna kolei powoduje fakty takie, że ktoś, mieszkający na prowincji, nie ma możliwości przyjechać do stolicy, choć interesy jego tego wymagają.

Kupiec nie jest w możności ruszyć się z miejsca swego zamieszkania, bo koszt biletu pochłania cały zysk, jakiby mógł osiągnąć z nadarzającej się transakcji.

I tak dalej, i tak dalej...

A skutek tego stanu rzeczy jaki?

Ten, że pociągi chodzą prawie puste i ruch kolejowy ulega coraz większemu ograniczeniu. Powoduje to znów redukcje personelu kolejowego...

Przyjrzyjmy się obecnemu ruchowi na kolejach.

Zobaczymy wagony 1-ej klasy puste, albo zajęte przez t. zw. „darmocho“ — pp. posłów, senatorów, urzędników i t. p.

W 2-ej klasie ruch większy — ale zysk nie o wiele lepszy: urzędnicze, oficerskie, kolejowe, sportowe, wycieczkowe i t. p. zniżki — a za pełną cenę biletu mało kto jeździ.

W klasie 3-ej już jest trochę lepiej, ale przede wszystkim z tego powodu, że ci wszyscy, którzy dawniej podróżowali 2-gą klasą — dziś jeżdżą 3-cią.

A kolej traci na tem i z dnia na dzień zamiera.

Koleje nasze pracują już dziś

Cudem uratowany pociąg

BERN, 10.2. — Nad słynnym malowniczym gościńcem Axenstrasse, ciągnącym się wzdłuż jeziora Czterech Kantonów oberwała się ścianą skalista, zasypując drogę 1000 tonnową lawiną gruzu.

Katastrofa miała miejsce w kilka chwil po przejściu pociągu, biegnącego po linii równoległej do gościńca.

Pogoda

Zachmurzenie zmienne z przelotnymi opadami (najpierw możliwy deszcz, potem śnieg lub krupy). Znaczne ochłodzenie, miejscami możliwe przymrozki. Umiarkowane, chwilami dość silne i porywiste wiatry północno-zachodnie i północne.

z niedoborem i to bardzo poważnym.

Nie wolno się ludzić, że stan ten odmieni się na lepsze sam przez się, bez uczynienia radykalnych wysiłków ze strony kie-

rownictwa kolei.

Podobnie jak na terenie całego szeregu innych odcinków naszego życia gospodarczego, hasłem kolei również powinna się stać zasada: przez jaknajniższą

taryfę — do jaknajwiększej frekwencji.

Nie wątpimy, że zasada ta znajduje zrozumienie w Ministerstwie Komunikacji, jest jednak absolutną koniecznością wprowadzenie jej jak najszybciej w życie i jaknajszersze zastosowanie.

Im później to nastąpi (a nastąpić musi, bo życie tego wymaga!) tem lepiej dla Państwa i kolei, bo każdy dzień w dzisiejszym stanie rzeczy pociąga za sobą bardzo wielkie straty.

Ludność stroni od kolei — bo są za drogie. Ludność woli korzystać z tańszych autobusów (szczególnie na większe odległości) albo z konieczności pozostaje na miejscu.

A kolej traci!...

Dyktatura Roosevelta Amerykę nie stać na Mussoliniego

WASZYNGTON, 10. 2. W kołach politycznych partii republikańskiej wielkie wzburzenie wywołała akcja prezydenta Hoovera, który wszczął pertraktacje z demokratycznymi przywódcami kongresu, aby ich skłonić do udzielenia Rooseveltowi dalekoidących pełnomocnictw dla reorganizacji administracji państwowej.

Senat wyraził już swą zgodę na te pełnomocnictwa, a także Hoover

opowiedział się za nimi. Stanowisko Hoovera wywołało wśród przywódców republikańskich małą rewoltę. Republikanie stanowczo potępiają Hoovera, a jeden z przywódców tego stronnictwa Bertrand H. Shell oświadczył, że po otrzymaniu pełnomocnictw Roosevelt byłby absolutnym dyktatorem Ameryki.

Stany Zjednoczone — dodał — nie są dość bogate, aby sobie pozwolić na swojego Mussoliniego.

Gromy na Rząd ciska wódz opozycji

Na str. 7-ej zamieszczamy sprawozdanie z przebiegu dyskusji budżetowej w Sejmie w dn. 9 b. m. w czwartek, poniżej zaś podajemy relację z dnia wczorajszego.

★

Wczorajsza dyskusja na posiedzeniu Sejmu nad budżetem ministerstwa sprawiedliwości rozpoczęła dłuższym przemówieniem wódz opozycji, poseł Trampczyński z Klubu Narodowego.

W czasie przemówienia tego mówcy nie był na sali obecny ani minister Michałowski, ani też nikt z przedstawicieli jego resortu.

Przemówienie swoje, będące jednym wielkim gromem na obecny system rządów, poseł Trampczyński rozpoczął od złożenia hołdu pamięci byłego ministra sprawiedliwości i sędziego sądu apelacyjnego ś. p. Dutkiewicza.

Następnie mówca przeszedł do omówienia funkcjonowania Sądu Najwyższego w sprawie zakwestjonowanych wyborów. Powołał się przytem na oświadczenie posła Rybarskiego, który żądał przed obiorem Prezydenta rozpisanie ponownych wyborów i dowodził, że techniczne przeprowadzenie tych wyborów jest zupełnie możliwe, ponieważ w tym wypadku obiór Prezydenta mógłby się odbyć w połowie czerwca.

Ciskając w dalszym ciągu, zna

ne już z poprzednich oświadczeń posła Trampczyńskiego, gromy na nadużycia wyborcze, dowodził, że tempo prac Sądu Najwyższego pochodzi również i z braków, jakie ustawy zawierają.

Opowiadając w dalszym ciągu o faktach, popełnionych nadużyć przy wyborach, mówca wezwał stronnictwa lewicy, aby złączyły się z Klubem Narodowym do wspólnej pracy przeciw nadużyciom, jakie zdaniem posła Trampczyńskiego będą niewątpliwie przy przyszłych wyborach.

W czasie samego przemówienia posła Trampczyńskiego, co chwila rozlegały się na ławach BB głośnie protesty i padały przez różne okrzyki.

W dalszej dyskusji pos. Zahajkiewicz (Klub Ukr.) uskarżał się na sytuację ukraińców, twierdząc, że ostatnio usuwa się niemal zupełnie wszystkich sędziów narodowości ukraińskiej.

Poruszając sprawę powieszenia Biłasa i Daniłyszyna, mówca żalił się, że nie zostali oni ułaskawieni i czyni za to odpowiedzialnym pana ministra sprawiedliwości.

Ostatni w dyskusji zabrał głos poseł Paschański (BB) odpowia-

dając na zarzuty stawiane działalności ministerstwa sprawiedliwości, a m. in. zwrócił się do pana ministra — jak oświadczył — z jedną prośbą.

(W tem miejscu wpada mówcy w słowo pos. St. Stroński: — Żeby ustąpił?..)

Prośba ta dotyczy pozostawienia nadal sądu apelacyjnego w Toruniu, który ma ulec likwidacji.

Na tem zakończono obrady nad budżetem ministerstwa sprawiedliwości, poczem budżet przyjęto bez dyskusji.

Następnie Izba przystąpiła do obrad nad budżetem monopolu państwowych.

★

Wczoraj komisja administracyjna Sejmu uchwaliła w trzecim czytaniu projekt ustawy samorządowej.

Zamykając obrady komisji, przewodniczący pos. Polakiewicz podziękował członkom komisji za współpracę, zapowiadając zarazem, że ustawa ta najprawdopodobniej wpłynie na plenum Izby niższej w najbliższym poniedziałek.

—:o:—

Epidemia grypy nawiedziła Szwajcarję

ZURYCH, 10.2. W Zurychu i Bazylei panuje silna epidemia grypy. Większość szkół została zamknięta.

Profesorowie medycyny uniwersytetu zurychskiego wydali odezwę do ludności, pouczającą o zachowaniu się w czasie epidemii.

Odwiedzanie chorych na grype w szpitalach zostało wzbronione w obawie dalszego rozszerzenia epidemii.

„Atlantique” -- wrak 170.000.000 ubezpieczenia

PARYŻ, 10.2. Na żądanie kapitana parowca „Atlantique” trybunał handlowy w Cherbourgu wydał orzeczenie, że parowiec ten jest wrakiem, nie nadającym się do nawigacji.

Wobec tego towarzystwo okrętowe, do którego należy „Atlantique”, zrezygnowało z prawa własności na rzecz to-

warzystw asekuracyjnych, które wzmian musza wypłacić ubezpieczenie w sumie 170 milionów franków.

„Atlantique” był ubezpieczony od pożaru w towarzystwach francuskich, angielskich, amerykańskich i niemieckich.

Przeklęta dola robotnika w Łodzi

Musimy uderzyć na alarm!

Zwróćcież wreszcie uwagę na to straszne miasto

Sytuacja robotnika w Łodzi jest zdecydowanie rozpaczliwa i — beznadziejna.

Jak już w poprzednich artykułach zaznaczaliśmy, nie może on liczyć na pomoc ze strony prawa, bo — okpiiony przez spryciarzy — pracodawców, którzy mają na swe usługi cały

olbrzymi i kosztowny aparat prawnodarczy nie cofają się przed niczem, aby tylko robotnikowi nie zapłacić. Strajk także nie ma racji bytu, wobec zdecydowanego braku solidarności.

Pozostają demonstracje... Każda demonstracja jest traktowana jako objaw „roboty komunistycznej”, no i jako taka — tępiąca z całkowitą bezwzględnością.

Słowem — robotnik pozostaje na lodzie. Jest opuszczony przez wszystkich.

a ma naprzeciw siebie rutynowanych, sprytnych adwokatów, którzy specjalizują się właśnie tylko w sprawach robotniczych. Adwokat taki, człowiek najlepiej zresztą w chwili obecnej zarabiający w Łodzi, bez trudu wygra każdą sprawę na korzyść pracodawcy.

Ten sam adwokat z niezwykłym talentem przeprowadza układy w imieniu upadłej firmy z jej wierzycielami. Zależnie od układu, firma płaci wierzycielom 30, 20, a w wielu wypadkach 10 proc. należności... Adwokackie honorarium za załatwienie takiej tranzakcji sięga częściej

dziesiątków tysięcy złotych. Na porządku dziennym jest fakt uzyskiwania od nowo-przyjmowanych robotników podpisów, że

sprzedali zgóry swój urlop fabryce.

Robotnik mając w perspektywie prace, podpisuje taki cyrograf chętnie. Tymczasem po paru tygodniach „sielanka” się kończy. Robotnika wyrzucają na bruk. Fabryka zlikwidowana.

Co tu mówić o urlopach, kiedy nie można wydebić należności za przepracowane w poście czola dni...

Niemniej szeroko rozwinął się w Łodzi typ

„skupywaczy wyroków”.

Jeśli robotnikowi uda się sprawę wygrać, pozostaje jeszcze niemniej skomplikowany proces wyegzekwowania przysądzonej należności. Wtedy jak z pod ziemi zjawia się „dobry duch” w postaci podstawionego przez firmę machera, który proponuje robotnikowi kupno wyroku za gotówkę, natychmiast wypłacaną, ale tylko —

1/8 przysądzonej sumy. Całość robotnik dostanie po kilku, bardzo długich — korowo-

dach, bo przecież fabryka znajduje tysiące kruszców, aby tylko należności nie wypłacić, a tu — żywą gotówką płaci. Copra-

wdą mniej, bo tylko 1/8, ale zawsze żywą gotówką. Tranzakcja zostaje załatwiona.

Taka jest Łódź.

Oficer policji, jego Kochanka--złodziejka Zdjęcia pornograficzne--i sąd...

Skandal, który wstrząsnął w swoim czasie całym Poznaniem, trafił na wokandy stołecznego sądu okręgowego, gdzie figuruje nazwisko b. aspiranta policji poznańskiej, Józefa Krasuskiego, oskarżonego o złożenie zeznań, które mogły podważyć zaufanie do policji oraz fałszywe obwinienie inspektora policji Wróblewskiego o wpyływanie na Krasuskiego w kierunku złożenia fałszywych zeznań.

Poznań poruszony był głośnym wypadkiem aresztowania doktora medycyny Raczkę, którego komendant policji poznańskiej, dr. Greffner, sprowadził do urzędu śledczego i tam obrząził go słowami:

„Kto ciebie zrobił lekarzem takie bydle skończone?”

poczem podsunął mu rękę do ust, mówiąc:

„Jak pan jesteś niewłny, to całej panie rękę”.

Zaiste wynikiło rzekomo na tem się, że dr. Raczek, spacerując ze znajomym, miał pod adresem insp. Greffnera rzucić obraźliwe słowo, które stało się przyczyną zatrzymania lekarza na ulicy i odprowadzenia na policję.

W charakterze świadka w tym procesie, który zakończył się wyrokiem, skazującym insp. Greffnera na 300 zł. grzywny, wystąpił aspirant policji Krasuski, który złożył zeznanie, obciążające inspektora policji.

Później okazało się, że aspiranta Krasuskiego łączyła z dr. Raczką podejrzana i kompromitująca znajomość. W mieszkaniu dr. Raczkę, odbywały się schadzki różnych dziewcząt lektich obyczajów i dokonywano pornograficznych zdjęć. Krasuskiemu wytoczono dochodzenie dyscyplinarne. Stwierdzono, że Krasuski miał kochankę w osobie niejakiej Wróblewiny, zawodowej prostytutki i złodziejki,

która powołując się na znajomość z oficerem policji, dokonała przywłaszczenia futra. Dochodzenie w tej sprawie objął Krasuski, odebrał od niej futro, a złodziejkę zwolnił z aresztu.

Zdobyto również inne szczegóły z trybu życia Krasuskiego, który brał udział w libacjach świata przestępczego.

Krasuski, zeznając jako świadek na korzyść dr. Raczkę w jego procesie z dr. Greffnerem, zeznał pod przysięgą, że podczas pobytu w komendzie głównej policji inspektor Wróblewski poprowadził z nim rozmowę o takim przebiegu:

— Czy zna pan sprawę dr. Raczkę kontra insp. Greffner?

— Tak, odpowiedział Krasuski.

— Czy można zniszczyć dr. Raczkę?

— Myślę, że sądownie jest to niemożliwe.

Dał Krasuski zeznać, że insp. Wróblewski uzależnił pozostawienie go na dalszej służbie w policji od pomyślnego przebiegu procesu insp. Greffnera. Ponieważ nie nastąpiło to, Krasuski został zwolniony. Zeznał on w sądzie jeszcze, że policja optała konfidentów, którzy mają znaleźć dowody winy różnych osób. Ten ostatni moment postarzył do wytoczenia mu oskarżenia, które sformułowano w ten sposób, że po miano, iż jako oficer policji wiedział, że policja nie posługuje się przeprowadzaniem dowodu prawdy przy pomocy płatnych konfidentów, rzucił zniesławienie na policję.

Sprawa znalazła się dlatego w Warszawie, gdyż większość świadków mieszka w stolicy. W aktach znajduje się także zalakowana koperta z pięcioma odbitkami pornograficznymi.

Krasuski nie przybył na rozprawę, nadsyłając zaświadczenie lekarskie, że jest chory. Obecnie zajmuje on stanowisko instruktora przysposobienia wojskowego w Poznaniu.

Namiętny inkasent Zapał miłosny kosztuje czasem 6 miesięcy

Przed sądem okręgowym w Warszawie stanął wczoraj inkasent Centralnych Zakładów Zaopatrywania Jan Świstak, oskarżony o napad i chęć zmuszenia siłą do uległości p. inżynierowej Ewy Gurgul-Kazanowskiej.

Do mieszkania pp. Kazanowskich przy ul. Nowy Świat 23-25 w Warszawie przyszedł pewnego wieczoru inkasent Zakładów Zaopatrywania w celu odebrania weksli na pokrycie należności.

W mieszkaniu była jedynie p. Ewa Kazanowska, która poczęła szukać w biurku przygotowanych już weksli.

Wówczas inkasent zaczął mówić jej czułe słówka, oświadczył, że gotów jest wyrzec się weksli byle

uzyskać przychyłność p. Ewy.

I zanim inżynierowa zdolała krewkiemu młodzieńcowi wskazać drzwi Świstak złapał ją za rękę, a następnie począł dusić za gardło, by zmusić do uległości.

Po chwili szamotania się i walki udało się p. Kazanowskiej wybiec na korytarz i wszczać alarm. Napastnika, który rzucił się do ucieczki, przyłapano na podwórzu.

Na wczorajszej rozprawie Świstak przyznał się do winy.

Sąd zarządził rozprawę przy drzwiach zamkniętych.

Wobec tego, że poszkodowana przebaczyła młodzieńcowi jego zachowanie się, sąd skazał go na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem wyroku.

Możnaby o niej pisać jeszcze więcej, możnaby w nieskończoność mnożyć przykłady straszliwego wyzysku i bezwzględności w postępowaniu z kilkuset-tysięczną rzeszą robotniczą Łodzi.

Nie to jest jednak naszym celem.

Drukując przez tydzień bieżący te pomure reportaż, chcieliśmy przede wszystkim

zwrócić uwagę komu należy, że nie wolno pomijać milczeniem nie wolno patrzeć przez palce na to, co się dzieje **w najczarniejszym mieście Rzeczypospolitej,**

nie wolno już chociażby dlatego, że, kto wiatry sieje — burze zbiera...

Wytyczanie granicy polsko-łotewskiej

W początkach marca r. b. mają być wznowione rokowania między władzami polskimi i łotewskimi w sprawie prac nad ostatecznym wytyczaniem granicy między Polską i Łotwą.

Wstępne prace były — jak wiadomo — podjęte jeszcze w jesieni roku ubiegłego, lecz na okres zimowy zostały przerwane.

Sport

Jutro, w niedzielę, Warszawski Klub Narciarski otwiera własne schronisko narciarsko-turystyczne na Polanie Chochołowskiej w Tatrach Zachodnich.

Uroczystość uświetni swa obecnością Pan Prezydent Rzplitej, prof. Ignacy Mościcki oraz szereg wybitnych osób ze świata rządowego, społecznego i sportowego.

Schronisko, obliczone na 150 osób, powstało drogą dobrowolnych składek przy wydanej pomocy władz państwowych. Dotychczasowy koszt budowy schroniska wynosi 200.000 zł. Schronisko urządzone jest nowoczesnie i wygodnie.

W drugim dniu rozgrywek tenisowych w Kopenhadze Jedrzejowska odniosła dalsze dwa zwycięstwa.

W grze pojedynczej pokonała ona panią Dam w dwóch setach prawie bez walki 6:1, 6:2. W drugim meczu Jedrzejowska w parze z Witmanem pokonała duńską parę pan Berg Nielsen — Glerup w dwóch setach 6:3, 6:2.

Natomiast nasz męski double, Tłoczyński — Witman, doznał porażki, ulegając zespołowi Ulrich — Henriksen w dwóch setach 1:6, 3:6.

Po dwóch dniach walki stan meczu brzmi 3:3.

Wróżby na dziś

Ranek przedstawia się dodatnio i do południa możemy z większym powodzeniem, aniżeli w innej porze dnia załatwiać interesy handlowe i korespondencje, lub poszukiwać zarobku.

Jednakże już przed godz. 13-tą zaznaczy się gorszy nastrój w związku z drobnymi niepowodzeniami, a chociaż wkrótce to ustąpi — zaraz po godz. 15-ej passa znowu ulegnie pogorszeniu.

Koło zaś godz. 20-ej możemy przeżywać rozbudzenie zmysłów, podrażnienie, chęć przejawiania swej aktywności i ekspansji, co może nas doprowadzić jednak do rezultatów niepożądanych.

ZDZISŁAW ANDRZEJOWSKI

Czterwona pajęczyna

POWIEŚĆ

— Chory? Nie, panie komisarzu. Tego nie można nazwać chorobą, ale czuję się niezbyt dobrze. Nerwy, to przejdzie... Proszę mówić, co panów sprowadza, nie przerażajcie się moim wyglądem...

Moskwa poprawił się niecierpliwie w fotelu, wypuścił wielki kłęb dymu z papierosa i pokiwał głową, jakby chciał powiedzieć: — Znamy się na tem, pamiętamy rozmowę pod lasem...

Suszyński był jednak zakłopotany i nie wiedział, jak wybrnąć z sytuacji. Spoglądał na Moskwę, na Poredę i kreślił nerwowo papierosa między palcami, uśmiechając się uprzejmie.

— No, panie komisarzu, cóż to za sprawa, że tak panu niesporo o niej mówić? — zapytał Poreda.

— Chciałem pomówić z panem o Eljaszewiczu, ale widzę, że naprawdę wybrałem niestosowną chwilę, niech pan wybacz, Wypijemy herbatkę i pożegnamy pana...

— Nie, o tem mowy niema! Proszę zupełnie nie przejmować się moją osobą, bardzo o to proszę i niech pan mówi co tam nowego przeskrobał nasz Eljaszewicz?

— Właśnie o to chodzi, że nie nowego, a na stare jego grzechy, jeśli je ma zresztą, nie wpadłem do tej pory. Przyjechałem specjalnie do osady, by porozmawiać z panem...

— Ze mną? A cóż ja mogę panu powiedzieć? Domyslałem się, że nie wie pan, co zrobić teraz z starym spryciarzem i chce pan jakiejś rady, czy tak?

— Tak, zgadł pan, o to mi właśnie chodzi...

— Rozmawiał pan już z Moskwą?

Jan skinął głową, jakby chciał uprzedzić komisarza i zaczął mówić rozwlekając, co zawsze czynił, gdy chciał zyskać na czasie.

— Ja już radziłem panu komisarzowi, by wypuścić na wolność Eljaszewicza i pilnować go. Jeśli stary jest zamieszany w jakąś robotę, to przecież sam wpadnie wkońcu...

Poreda spojrzał uważnie na Jana i odrazu zrozumiał jego intencje.

— Moskwa jest ostrożny i rada jego nie jest zła. Jeśli pan komisarz nic do tej pory nie wykrył, to może rzeczywiście tak należy zrobić...

Suszyński założył nogę na nogę i wzruszył ramionami.

— Panie inżynierze, aresztowanie Eljaszewicza nastąpiło tylko dlatego, że pan był tego zdania, że trzeba to uczynić. Domagał się tego starosta i pan. Ja jestem tu tylko narzędziem. Polecenia panów okazały się w praktyce zupełnie nie na miejscu, proszę więc powiedzieć mi teraz, co mam robić?

Ta zmiana usposobienia komisarza podziałała na Moskwę i Poredę tak, że odrazu poczuli do niego niechęć. Jan, jako gorętszy i mniej opanowany zabrał głos i również energicznym tonem począł wyjaśniać.

— Pan komisarz inaczej teraz mówi. Mnie mówił pan, że chodzi o radę, uważał nas pan za swych przyjaciół, a teraz oskarża nas pan... Pan inżynier i ja jesteśmy przekonani, że obaj Eljaszewicze działają w interesie wywrotowców, ale to jest tylko nasze przekonanie. Jeśli pan nie zgadza się z tem, to niech pan wypuści starego i już! Do tej pory dawaliśmy sobie radę z miasteczkiem, to i nadal będziemy umieli sobie poradzić...

Komisarz spostrzegł się, że źle zaczął tę rozmowę i próbował zatrzeć nieprzyjemne wrażenie.

— Ależ nie, panie Moskwa, ja podtrzymuję to, co powiedziałem panu. Szukam u was tylko jakiejś rady, nikogo nie oskarżam, myślę, że wiecie coś więcej o tym człowieku...

— Tyle wiemy, co powiedzieliśmy już panu — oświadczył Poreda. Gdy byłem u pana z doktorem Zaimskim zwracałem uwagę, że tylko sprytnie przeprowadzone śledztwo może dać jakieś rezultaty. Dobrze się składa, że pan jest tutaj, jako gość, opowiem panu o osadzie, a to powinno pana zainteresować. Otóż przede wszystkim musi pan wiedzieć, że dziś jest to teren najzupełniej surowy i każdy, kto tu przyjdzie z jakimkolwiek hasłem może liczyć na powodzenie. Najtrudniej mnie idzie, bo nie głoszę hasła radykalnych, bo wskazuję drogę długą i żmudną. W tych warunkach Eljaszewicze nie potrzebowali rozwijać specjalnych wysiłków, by zjednać sobie zwolenników — wskazywali drogę krótką i łatwą. Wspólnicy nie byli im potrzebni. Dopiero w czasie strajku pojawili się tu ludzie, którzy siali zamęt. Jak się to skończyło, to pan wie zapewne. Prostu wzięły się za nich kobiety i przepędziły z terenu sromotnie. Osada jest więc zdrowa moralnie, choć przedstawia tak łatwy teren, jak wspominałem. Gdyby pan wiedział to wszystko przedtem i wziął pod uwagę, nie wydałby pan rozkazu aresztowania Eljaszewiczów tak nagle. Popenił pan błąd,

a młody Eljaszewicz, wytrawny praktyk, wykorzystał go świetnie i uciekł. Teraz naprawdę nie ma pan nic lepszego do zrobienia, jak uwolnić starego i pilnować go bacznie...

Suszyński uśmiechnął się z zadowoleniem. To, co mówił Poreda otwierało drogę wyjścia. Wystarczyło umiejętnie przeprowadzić rozmowę z Eljaszewiczem, by zapewnić sobie całkowitą jego lojalność, a nawet wdzięczność. Nic przecież łatwiejszego, jak zastąpić się starostą, Poredą, służbą i tak dalej...

— Panie inżynierze, wszystko to, co pan mówi przychodziło mi już niejednokrotnie do głowy. U pana szukałem tylko potwierdzenia i cieszę się bardzo, że mamy jednakowy pogląd na te sprawy...

Moskwa postyszawszy to, odchrząknął znacząco i uśmiechnął się złośliwie.

— Pan powinien bez naszych rad decydować...

Uwaga ta podziałała na Suszyńskiego mroząco, lecz nie dał nic poznać po sobie. Uśmiechnął się uprzejmie i poklepał Moskwę po ramieniu przyjacielsko.

— Gdyby pan był na moim miejscu, to rozumiałby pan, w jak trudnej znajduję się sytuacji. Niech mi pan wierzy, panie Moskwa, że nic łatwiejszego, niż sprawować władzę, ale jeśli się chce solidnie wywiązywać z obowiązków, to natrafia się na tyle trudności...

— E, panie komisarzu! Grunt to rozumieć życie. Panowie w miasteczku żyją do tej pory pod urokiem Hirsta i Wośkiewicza i dlatego tak jest. Gdybyście chcieli zainteresować się bliżej naszą dolą, robotników, naszym życiem i naszymi potrzebami, to zrozumielibyście dawno, że Hirst nie jest żadnym bogiem i że raczej trzeba go trzymać w korbach, niż mu się kłaniać... Prawde panu mówię!

Poreda poruszył się niespokojnie, gdyż obawiał się, że Moskwa wsiadłszy na swego konika zbyt daleko zajędzie i przerwał mu w połowie zdania.

— Moskwa ma dużo racji, ale nie można tego brać tak dosłownie...

— Rozumiem. — Odparł Suszyński. — Pan Moskwa jest usposobiony bardzo radykalnie i w chlebodawcy nauczył się widzieć wroga...

Było to znów niefortunne posunięcie, gdyż Jan nachmurzył się groźnie i usposobił jak najgorzej do komisarza.

— Wroga, nie wroga, ale burżua, który krew nasza ssie bez miłosierdzia i traktuje jak bydło. Tego nikt może nie ośmielił się panu powiedzieć panie komisarzu, bo pan jest przedstawicielem władzy. Niech pan więc słucha uważnie, co mówię — my mamy dosyć tego wyzysku i maltretowania, mamy dosyć patrzenia na potęgę pieniądza, który jest dla nas niedostępny, mamy dosyć szykan i pracy dla kolonisty! Jeśli panowie tego nie dostrzeżecie w czas, to i od was będziemy się kiedyś domagać rachunku. Niech pan nie myśli, że tu się knują jakieś bunty i spiski. Nie! To nędza nasza tylko przestała już milczeć i wychodzi na światło! Pan Poreda każdego niemal dnia mówi nam, że trzeba cierpieć i pracować, by jutro było lepsze. My tymczasem słuchamy, ale kiedyś może zabraknąć cierpliwości i wówczas pójdziemy do miasteczka, do pana i do pana starosty i zapytamy, czy wreszcie zechcecie nas zobaczyć...

Suszyński pobladł i spojrzał pytająco na Poredę. Nie chciało mu się poprostu wierzyć, że tak może przemawiać do niego zwyczajny majster fabryczny, robotnik, człowiek o dziwnej odwadze i bezczelności.

Poreda przymknął oczy i udawał, że nie widzi zdumienia komisarza. Ciekawiła go ta rozmowa, gdyż chciał wreszcie przeegzaminować Moskwę i przekonać się do czego jest zdolny.

Jan, jakby to przeczuł, gdyż ciągnął dalej niezmierny zachowaniem Suszyńskiego.

— Pan teraz się dziwi, jest pan zaniepokojony, ale gdy przyjechał pan do fabryki na śledztwo w sprawie bomby, to nie przyszło panu do głowy zapytać się kogoś z nas, robotników, skąd się wziął ten strajk, dlaczego burzymy się i odmawiamy pracy. Wystarczył panu Wośkiewicz i Hirst, a myśmy byli zgerają niebezpieczną! Nie panie! Tego dnia każdemu z nas krajało się serce i odczuwaliśmy wstyd, że stało się coś podobnego. Uspokajaliśmy się tem tylko, że bronimy życia i bytu. Tego dnia nie ja, nie Jeleń, powinien pójść do aresztu, a Hirst i Wośkiewicz, bo zbrodnię chcieli popełnić największą. Chcieli wyrzucić nas na bruk!

Dalszy ciąg jutro.

